

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Svetová produkcia	11
Tabuľka 2 Základné makroekonomické ukazovatele členských štátov EÚ mimo eurozóny	17
Tabuľka 3 Vývoj spotrebiteľských cien na báze HICP	23
Tabuľka 4 Vývoj spotrebiteľských cien	24
Tabuľka 5 Medziročný vývoj cien výrobcov (priemer za obdobie)	26
Tabuľka 6 Vývoj deflátoru HDP	27
Tabuľka 7 Vývoj agregátneho dopytu a jeho krytie	28
Tabuľka 8 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	29
Tabuľka 9 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	29
Tabuľka 10 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	30
Tabuľka 11 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2005	31
Tabuľka 12 Vývoj investícií a úspor	31
Tabuľka 13 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností	33
Tabuľka 14 Vývoj ukazovateľov trhu práce	36
Tabuľka 15 Výsledky finančného hospodárenia	37
Tabuľka 16 Bežný účet platobnej bilancie	38
Tabuľka 17 Medziročná zmena vývozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k rastu vývozu	39
Tabuľka 18 Medziročná zmena dovozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k rastu dovozu	39
Tabuľka 19 Bilancia služieb	40
Tabuľka 20 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	41
Tabuľka 21 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie v sektorovom členení	42
Tabuľka 22 Zahraničný dlh SR	43
Tabuľka 23 Vývoj menových agregátov	46
Tabuľka 24 Vývoj menových agregátov v roku 2005	47
Tabuľka 25 Vývoj menovej štruktúry devízových inkás a platieb v rokoch 2002 až 2005	56
Tabuľka 26 Prehľad subjektov voľne poskytujúcich cezhraničné bankové služby	71
Tabuľka 27 Základné charakteristiky bankového sektora SR	72
Tabuľka 28 Počet dohliadok v roku 2005	73
Tabuľka 29 Pamätne mince vydané NBS v roku 2005	77
Tabuľka 30 Hodnota obeživa v Sk	78
Tabuľka 31 Množstvo obeživa v kusoch	79
Tabuľka 32 Vývoj priemernej hodnoty peňažného znaku	80
Tabuľka 33 Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún	82
Tabuľka 34 Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov	83
Tabuľka 35 Počet zadržaných falzifikátov eur	83
Tabuľka 36 Počet zadržaných falzifikátov ostatných cudzích mien	83
Tabuľka 37 Počet transakcií uskutočnených v SIPS	89
Tabuľka 38 Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS	90
Tabuľka 39 Postup pred prijatím eura	105
Tabuľka 40 Plnenie maastrichtských kritérií v roku 2005	107

Zoznam grafov

Graf 1 Rast HDP v eurozóne, USA, Japonsku a Číne	12
Graf 2 Vývoj spotrebiteľských cien v eurozóne, USA, Japonsku a Číne	12
Graf 3 Vývoj krátkodobých sadziieb na medzibankovom trhu (3M).....	12
Graf 4 Vývoj štruktúry tvorby pridanej hodnoty v eurozóne	13
Graf 5 Vývoj HDP	16
Graf 6 Vývoj inflácie HICP	16
Graf 7 Štruktúra medziročnej miery inflácie.....	24
Graf 8 Vývoj cien subagregátov jadrovej inflácie.....	25
Graf 9 Štruktúra medziročnej miery jadrovej inflácie	25
Graf 10 Vývoj cien dopytových a nákladových trhových služieb	26
Graf 11 Vývoj reálneho HDP.....	28
Graf 12 Vývoj reálneho HDP podľa štvrtkov	28
Graf 13 Vývoj konečnej spotreby domácností, inflácie a reálnej mzdy.....	32
Graf 14 Štruktúra konečnej spotreby domácností	32
Graf 15 Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností.....	33
Graf 16 Sklon domácností k spotrebe a úsporám	34
Graf 17 Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznei náročnosti.....	34
Graf 18 Vývoj miery mezazemstnanosti	35
Graf 19 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce.....	37
Graf 20 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	38
Graf 21 Príspevky jednotlivých komponentov k medziročnej dynamike M3	47
Graf 22 Vývoj vkladov nefinančných spoločností	48
Graf 23 Medziročný prírastok vkladov domácností	48
Graf 24 Príspevky k medziročnému rastu pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru	49
Graf 25 Indikátor spotrebiteľskej dôvery a absolútny nárast úverov domácnostiam	49
Graf 26 Úroková sadzba a absolútny nárast úverov domácnostiam	50
Graf 27 Pohľadávky PFI voči domácnostiam	50
Graf 28 Podiel pohľadávok PFI voči domácnostiam na HDP.....	51
Graf 29 Vývoj úrokových sadziieb z úverov nefinančným spoločnostiam, BRIBOR-u a základnej sadzby NBS ..	51
Graf 30 Úrokové sadzby z jednotlivých druhov úverov domácnostiam	52
Graf 31 Rozdiel v úročení jednotlivých druhov úverov na Slovensku a v eurozóne	52
Graf 32 Vývoj úrokových sadziieb z vkladov nefinančných spoločností.....	53
Graf 33 Vývoj úrokových sadziieb z vkladov domácností.....	53
Graf 34 Rozdiel v úročení vkladov domácností na Slovensku a v eurozóne	53
Graf 35 Vývoj reálnej úrokovej miery z vkladov domácností	53
Graf 36 Povinné minimálne rezervy a autonómne faktory likvidity v roku 2005	61
Graf 37 Štruktúra vplyvov na dennú zmenu PMR v roku 2005	62
Graf 38 Vývoj jednotlivých foriem obchodov na voľnom trhu v roku 2005	62
Graf 39 BRIBOR v roku 2005	63
Graf 40 Plnenie PMR v roku 2005	63
Graf 41 Benchmarková výnosová krivka štátnych dlhopisov	64
Graf 42 Vývoj kurzu slovenskej koruny voči euru a doláru v roku 2005.....	64
Graf 43 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní a finančných zdrojoch.....	69
Graf 44 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní bánk a finančných zdrojoch podľa krajiny pôvodu	70
Graf 45 Vývoj bilančnej sumy bankového sektora SR (k 31. decembru).....	71
Graf 46 Mesačný vývoj obeživa v roku 2005.....	78
Graf 47 Denný vývoj obeživa	79

Graf 48 Obeživo u verejnosti a v pokladniciach bánk	81
Graf 49 Podiel M0 na agregáte M1 a HDP	81
Graf 50 Vplyv inflácie na hodnotu obeživa	81
Graf 51 Vývoj počtu zadržaných falzifikátov	82
Graf 52 Štruktúra falzifikátov v roku 2005.....	82
Graf 53 Počet transakcií uskutočnených v SIPS.....	90
Graf 54 Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS.....	90
Graf 55 Štruktúra hodnoty platieb podľa typu.....	91
Graf 56 Vývoj vnútrodenného úveru v roku 2005	91
Graf 57 Počet a hodnota ATM výberov hotovosti.....	92
Graf 58 Počet a hodnota EFT POS platieb.....	92
Graf 59 Vývoj počtu ATM a EFT POS transakcií	92
Graf 60 Vývoj hodnoty ATM a EFT POS transakcií	92
Graf 61 Podpora slovenského obyvateľstva pre zavedenie eura	105
Graf 62 Vývoj kurzu koruny po vstupe do ERM II	106
Graf 63 Štruktúra zamestnancov NBS podľa dosiahnutého vzdelania	117
Graf 64 Štruktúra zamestnancov NBS podľa odpracovaných rokov.....	117
Graf 65 Štruktúra zamestnancov NBS podľa dosiahnutej funkcie	118
Graf 66 Vzdelávanie pre zamestnancov NBS	118
Graf 67 Vzdelávanie pre pracovníkov finančných inštitúcií	119

Zoznam boxov

Box 1 Rozhodnutie vlády SR a NBS.....	103
Box 2 Slovenské strany eurových mincí	104
Box 3 Maastrichtské kritériá	105

Skratky

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
ATM	Automated Teller Machine – bankomat
b. c.	bežné ceny
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave
BRIBOR	Bratislava Interbank Offered Rates – fixing úrokových sadzieb na trhu medzibankových depozitov
CEBS	Committee of European Banking Supervisors – Výbor európskeho bankového dohľadu
CDCP SR	Centrálny depozitár cenných papierov SR
CP	cenné papiere
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
EBOR	European Bank for Reconstruction and Development – Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ
EFT POS	Electronic Funds Transfer at Point of Sale – platobný terminál
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
ERM	Exchange Rate Mechanism – mechanizmus výmenných kurzov
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
FRA	Forward Rate Agreement – dohoda o budúcej úrokovej miere
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HZL	hypotekárne záložné listy
IBAN	International Bank Account Number – medzinárodné číslo bankového účtu
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development – Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj
IPP	index priemyselnej produkcie
IRS	Interest Rate Swap – úrokový swap
MBHS	Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu
MIB	Medzinárodná investičná banka
MMF	Medzinárodný menový fond
NEER	Nominal Effective Exchange Rate – nominálny efektívny výmenný kurz
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries – Organizácia krajín vyvážajúcich ropu
OPF	otvorené podielové fondy
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PP NBS	pokladničné poukážky NBS
PZI	priame zahraničné investície
REER	Real Effective Exchange Rate – reálny efektívny výmenný kurz
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
SAX	slovenský akciový index
SB	Svetová banka

s. c.	stále ceny
SDX	slovenský dlhopisový index
SDXG	SDXGroup – skupina slovenských dlhopisových indexov
SEPA	Single Euro Payments Area – Jednotná oblasť platieb v eurách
SIPS	Slovak Interbank Payment System – Medzibankový platobný systém SR
SKONIA	SlovaK OverNight Index Average
SRT	sterilizačný repo tender
SSS	Securities Settlement System – systém zúčtovania cenných papierov
ŠD	štátne dlhopisy
ŠP	Štátna pokladnica
ŠPP	štátne pokladničné poukážky
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase
ÚFT	Úrad pre finančný trh
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
WTO	World Trade Organization – Svetová obchodná organizácia
ZBK SR	Združenie bankových kariet SR
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Slovník

Autonómne faktory likvidity – iné faktory ako operácie menovej politiky, ktoré ovplyvňujú likviditu bankového sektora. Ide najmä o čisté zahraničné aktíva centrálnej banky, depozity ústrednej štátnej správy v centrálnej banke a obeživo.

BRIBOR (Bratislava Interbank Offered Rates) – fixing úrokových sadzieb na medzibankovom trhu s depozitmi, ktorý sa vypočítava z kotácií cien referenčných bánk pri predaji depozitov s termínovou štruktúrou od jedného dňa po 12 mesiacov.

Cenová stabilita – medziročný nárast spotrebiteľských cien, ktorý neprekročí úroveň stanovenú NBS. Cieľom NBS v strednodobom horizonte je udržiavať rast spotrebiteľských cien meraný indexom HICP ku koncu rokov 2007 a 2008 pod úrovňou 2 %.

Centrálna parita – výmenný kurz mien jednotlivých členov ERM II voči euru, okolo ktorého sú definované hranice fluktuatívneho pásma. Centrálna parita pre slovenskú korunu bola stanovená 28. novembra 2005 na úrovni 38,4550 Sk za 1 euro s fluktuatívnym pásmom ± 15 %.

Certifikát EFCB (European Foundation Certificate in Banking) – medzinárodne uznávaný bankový certifikát získaný na základe absolvovania skúšky, ktorá overuje úroveň vedomostí, nevyhnutnú pre kvalifikovaný výkon profesie bankového zamestnanca, porovnateľnú v bankovom sektore v rámci EÚ; jedinou akreditovanou inštitúciou na Slovensku oprávnenou realizovať vzdelávací projekt a skúšku EFCB je Inštitút bankového vzdelávania Národnej banky Slovenska.

Common ECSB Training – spoločný vzdelávací program Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB). Program zahŕňa vzdelávacie podujatia pre manažérov určené na osvojenie si vedomostí a pracovných postupov, ako aj rozvoj manažérskych zručností s dôrazom na účinnosť a efektívnosť rozhodovacieho procesu v ESCB a Eurosysteme, posilnenie spoločnej kultúry ESCB na základe vzájomného oboznamovania sa s najlepšimi skúsenosťami z praxe.

Čistá emisia peňazí – predstavuje rozdiel medzi objemom peňazí, ktoré boli dané do obehu a príjmom peňazí za určité obdobie.

Dcérska spoločnosť – právnická osoba, nad ktorou je vykonávaná kontrola (vlastníctvo viac ako 50 % zo základného imania právnickej osoby alebo z hlasovacích práv právnickej osoby).

Deficit verejnej správy – rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami sektora verejnej správy v prípade, ak výdavky prevyšujú príjmy. Pomer deficitu k HDP neprevyšujúci 3 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Deflácia – zníženie celkovej cenovej hladiny, opak inflácie.

Deflátor HDP – agregovaný cenový index, zohľadňujúci vývoj cien výrobkov a služieb v ekonomike. Vypočítava sa ako podiel HDP v bežných cenách a HDP v stálych cenách.

Devízové rezervy – rezervy Slovenskej republiky, ktorými sú zlato a iné finančné aktíva denominované v cudzích menách, držané a spravované centrálnou bankou. Slúžia na priame financovanie platobnej nevyváženej, na nepriame regulovanie jej veľkosti prostredníctvom intervencií na devízových trhoch za účelom ovplyvnenia kurzu meny, alebo na iné ciele.

Dlh verejnej správy – hrubý dlh (vklady, pôžičky a dlhové cenné papiere bez finančných derivátov) verejnej správy na konci roka vyjadrený v nominálnej hodnote. Pomer dlhu k HDP neprevyšujúci 60 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Dvojtyždňový repo tender NBS – štandardná repo operácia centrálnej banky, ktorou je poskytnutý alebo prijatý úver so zabezpečovacím prevodom cenných papierov, so splatnosťou 14 dní. Táto repo operácia je vykonávaná hromadnou formou (tender). Úroková sadzba na dvojtyždňový repo tender je základnou úrokovou sadzbou NBS.

Efektívne výmenné kurzy (nominálny: NEER, reálny: REER) – vážené priemery bilaterálnych výmenných kurzov slovenskej koruny voči menám hlavných obchodných partnerov. Použité váhy vyjadrujú podiel jednotlivých partnerských krajín na zahraničnom obchode SR. Reálne efektívne výmenné kurzy sú nominálne efektívne výmenné kurzy deflované váženým priemerom pomerov zahraničných cien alebo nákladov k domácim. Sú mierou cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti krajiny.

Elektronickopeňažná činnosť – vydávanie a správa elektronických peňazí a platobných prostriedkov elektronických peňazí.

ERM II (exchange rate mechanism II – mechanizmus výmenných kurzov II) – systém výmenných kurzov, ktorým sa vytvára rámec na spoluprácu v oblasti kurzovej politiky jednotlivých krajín eurozóny a tých členských štátov EÚ, ktoré sa nezúčastňujú na tretej etape HMÚ. Účasť v ERM II je jedným z maastrichtských kritérií na prijatie eura.

ESA 95 – Európsky systém národných účtov z roku 1995. Spoločná metodika na zostavovanie a vykazovanie HDP, zamestnanosti a kompenzácií zamestnancov pre všetky krajiny EÚ.

Európska platobná rada (EPC – European Payments Council) – organizácia, ktorá združuje bankové asociácie Európskej únie.

Európsky hospodársky priestor (European Economic Area) – zahŕňa všetky členské štáty Európskej únie a Nórsko, Lichtenštajnsko a Island.

Eurosystem – systém centrálnych bánk, ktorý tvorí Európska centrálna banka a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré už prijali euro.

Eurozóna – oblasť, do ktorej patria členské štáty EÚ, ktoré v súlade so zmluvou prijali euro. V eurozóne za výkon menovej politiky zodpovedá Európska centrálna banka.

Harmonizovaný index spotrebiteľských cien (HICP) – index spotrebiteľských cien meraný na porovnateľnej báze v členských štátoch EÚ, ktorý zároveň berie do úvahy rozdiely v národných definíciách. Harmonizovaný index je jedným z ukazovateľov pre hodnotenie cenovej stability štátu (maastrichtské konvergenčné kritérium).

Hrubý domáci produkt (HDP) – predstavuje súhrn výrobkov a služieb vyprodukovaných v ekonomike krajiny v danom období. HDP možno členiť podľa tvorby, použitia alebo dôchodku. Najdôležitejšími agregovanými zložkami použitého HDP sú konečná spotreba domácností, konečná spotreba verejnej správy, tvorba hrubého fixného kapitálu, zmeny stavu zásob a dovoz a vývoz tovarov a služieb.

IBAN (International Bank Account Number) – medzinárodný formát bankového čísla účtu, ktoré umožňuje jednoznačnú identifikáciu klienta a automatizované spracovanie platby (v súčasnosti predovšetkým cezhraničných platieb). V podmienkach Slovenskej republiky IBAN obsahuje 24 alpha-numerických znakov (kód krajiny ISO, kontrolné číslo a číslo účtu vrátane kódu banky).

Implikovaná volatilita – očakávaná volatilita (t. j. štandardná odchýlka) miery cenovej zmeny aktíva (napríklad dlhopisu alebo akcie). Dá sa odvodiť z ceny aktíva, dátumu splatnosti a z realizačnej ceny opcií na toto aktívum, ako aj z bezrizikovej miery návratnosti pomocou modelu oceňovania opcií (napríklad Black-Scholesovho modelu).

Inflácia – zvýšenie celkovej cenovej hladiny.

Inštitúcia elektronických peňazí – iná právnická osoba ako banka, zahraničná banka a Národná banka Slovenska, ak má podľa zákona o platobnom styku udelené povolenie na elektronickopeňažnú činnosť.

Jadrová inflácia – kvantifikuje mieru rastu cenovej hladiny na neúplnom spotrebnom koši. Zo spotrebného koša sú vylúčené položky s regulovanými cenami a položky s cenami ovplyvňovanými inými administratívnymi opatreniami (napr. zmena DPH, spotrebných daní, dotácií). Je súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Jedno bankové povolenie – Zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí môžu vykonávať bankové činnosti na území iných členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru v súlade so Smernicou č. 2000/12/ES Európskeho parlamentu a rady o zakladaní a podnikaní úverových inštitúcií, ak oprávnenie na ich vykonávanie bolo týmto subjektom udelené v členskom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru. Tieto subjekty môžu poskytovať svoje služby buď prostredníctvom založenia pobočky alebo voľným poskytovaním cezhraničných bankových služieb (tzv. cross-border services).

Jednodňový refinančný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na získanie jednodňového úveru od centrálnej banky, založením akceptovateľných aktív. Úroková sadzba na refinančné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

Jednodňový sterilizačný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na uloženie jednodňových vkladov v centrálnej banke. Úroková sadzba na sterilizačné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

Klasifikované pohľadávky – pohľadávky voči klientom a bankám (úvery) nesplácané 90 a viac dní.

M1 – úzky menový agregát. Zahŕňa obehivo a vklady splatné na požiadanie v PFI a v ústrednej štátnej správe (napr. na pošte alebo v Štátnej pokladnici).

M2 – širší menový agregát. Zahŕňa agregát M1 a vklady s výpovednou lehotou do 3 mesiacov vrátane (krátkodobé úsporné vklady) a vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov vrátane (krátkodobé termínované vklady) v PFI a v ústrednej štátnej správe.

M3 – široký menový agregát. Zahŕňa agregát M2 a obchodovateľné nástroje, t. j. repo obchody, podielové listy podielových fondov peňažného trhu a dlhové cenné papiere vydané PFI so splatnosťou do dvoch rokov vrátane.

Maastrichtské kritériá – konvergenčné kritériá dané Maastrichtskou zmluvou, splnenie ktorých je podmienkou na vstup do eurozóny. Ide o štyri kritériá: kritérium verejných financií (výška deficitu a dlhu verejného sektora), inflačné kritérium, kritérium dlhodobých úrokových mier a kurzové kritérium.

Materská spoločnosť – právnická osoba, ktorá vykonáva kontrolu, tzn. vlastníctvo viac ako 50 % na základnom imaní právnickej osoby alebo na hlasovacích právach v právnickej osobe, právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov štatutárneho orgánu, členov dozornej rady alebo iný riadiaci dozorný alebo kontrolný orgán právnickej osoby.

Open seminars – semináre organizované jednotlivými národnými centrálnymi bankami Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), ktorých sa môžu zúčastňovať zamestnanci ostatných národných centrálnych bánk ESCB. Cieľom tejto iniciatívy je posilniť európsku dimenziu vzdelávania v rámci ESCB, prispieť k zvýšeniu odbornosti, k rozvoju vzájomného porozumenia v rámci integrovanej Európy, k chápaniu rozdielov a zhodností v európskej kultúre, podporovanie spoločnej kultúry ESCB.

Osoby spriaznené s Národnou bankou Slovenska – právnické alebo fyzické osoby, ktoré sú dcérskymi účtovnými jednotkami NBS, pridruženými účtovnými jednotkami, členmi Bankovej rady NBS, blízkymi príbuznými člena Bankovej rady NBS, účtovnými jednotkami, ktoré sú kontrolované, spoločne kontrolované, alebo v ktorých majú vplyv alebo významné hlasovacie práva členovia Bankovej rady NBS alebo ich blízki príbuzní.

Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact) – má slúžiť ako prostriedok na zabezpečenie zdravých verejných financií v tretej etape Hospodárskej a menovej únie v záujme vytvorenia priaznivých podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast prispievajúci k tvorbe pracovných miest. Na tento účel pakt stanovuje, že členské štáty si určujú strednodobé rozpočtové ciele. Vymedzuje tiež konkrétny postup pri nadmernom deficite. Pakt sa skladá z uznesenia o Pakte stability a rastu prijatého na amsterdamskom zasadnutí Európskej rady 17. júna 1997 a z dvoch nariadení Rady, a to z (i) nariadenia (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o sprísňovaní dozoru nad rozpočtovými pozíciami a o dozore nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1055/2005 z 27. júna 2005 a (ii) nariadenia (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlení a vyjasnení implementovania postupu v prípade nadmerného deficitu v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1056/2005 z 27. júna 2005.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) – finančné inštitúcie, ktoré tvoria sektor emisie/tvorby peňazí. Patrí k nim centrálna banka (NBS), úverové inštitúcie (banky a pobočky zahraničných bánk) a všetky ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (najmä podielové fondy peňažného trhu).

Pohľadávky peňažných finančných inštitúcií voči rezidentom – pohľadávky PFI voči rezidentom iným ako PFI (vrátane sektora verejnej správy a súkromného sektora) a cenné papiere emitované rezidentmi inými ako PFI (akcie a iné majetkové a dlhové cenné papiere) v držbe PFI.

Portfóliové investície – čisté transakcie rezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných nerezidentmi („aktíva“) a čisté transakcie nerezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných rezidentmi („pasíva“). Zahŕňajú majetkové cenné papiere a dlhové cenné papiere (dlhopisy, zmenky a nástroje peňažného trhu). Aby sa investície posudzovali ako portfóliové, musí byť majetková účasť v podniku menšia než ekvivalent 10 % kmeňových akcií alebo hlasovacích práv.

Povinné minimálne rezervy (PMR) – peňažné rezervy bánk, pobočiek zahraničných bánk, stavebných spoiteľní a inštitúcií elektronických peňazí vedené na účtoch v centrálnej banke. Ide o menový nástroj, ktorého výšku pre každého tvorca PMR určuje centrálna banka.

Priame zahraničné investície (PZI) – sú kategóriou medzinárodných investícií, ktorá odráža cieľ rezidentského subjektu jedného hospodárstva (priameho investora), ktorý získava trvalý podiel v podniku, ktorý je rezidentom iného hospodárstva ako investorovho (podnik priamej investície). Priame investície zahŕňajú počiatočnú transakciu medzi dvoma subjektmi – t. j. transakciu, ktorou vzniká priamy investičný vzťah – a všetky následné transakcie medzi týmito subjektmi a medzi pridruženými podnikmi.

Priemerná hodnota peňažného znaku – predstavuje celkovú hodnotu obeživa delenú celkovým množstvom obeživa.

Primeranosť vlastných zdrojov – pomer vlastných zdrojov k rizikovo váženým aktívam (nesmie klesnúť pod hranicu 8 %). Primeranosť vlastných zdrojov predstavuje ohodnotenie bezproblémového fungovania finančnej inštitúcie v budúcnosti, t. j. je ukazovateľom, finančnej sily a dôveryhodnosti finančnej inštitúcie.

Princíp jedného bankového povolenia – platí na všetky bankové činnosti, ktoré sú explicitne vymenované v zákone o bankách. Na poskytovanie hypotekárnych úverov podľa § 67 ods. 1 zákona o bankách a na výkon funkcie depozitára podľa zákona o kolektívnom investovaní je potrebné povolenie (licencia) udelené Národnou bankou Slovenska.

Reálna úroková miera z vkladov domácností (ex-post) – úroková miera z vkladov domácností upravená o minulú mieru inflácie.

Redistribučný úver – úver poskytnutý Štátnou bankou česko-slovenskou na krytie úverových aktív, ktoré boli predmetom reštrukturalizácie v rámci rozdelenia bankového systému krajiny na centrálnu banku a obchodné banky.

Regulované ceny – ceny a poplatky stanovované ministerstvami, regulačnými orgánmi (Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, Poštovým úradom SR, Telekomunikačným úradom SR a i.) alebo regionálnou a miestnou samosprávou. Sú súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Reinvestovaný zisk – skladá sa z podielu priameho investora (v pomere k priamej majetkovej účasti) na zisku nerozdelenom ako dividendy dcérskymi alebo pridruženými podnikmi a na zisku pobočiek nevyplatenom priamemu investorovi.

Repo operácia – poskytnutie alebo prijatie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov.

RTGS (Real Time Gross Settlement) – systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase.

Sektor verejnej správy – sektor, ktorý podľa definície ESA 95 zahŕňa rezidentské subjekty orientujúce sa najmä na produkciu netrhových výrobkov a služieb určených na individuálnu a spoločnú spotrebu a na pre-rozdeľovanie národného dôchodku a bohatstva. Zahŕňa ústrednú štátnu správu, regionálnu štátnu správu, miestnu samosprávu a fondy sociálneho zabezpečenia a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie, ktorých tržby pokrývajú menej ako 50 % ich výrobných nákladov.

SEPA (Single Euro Payments Area) – Jednotná oblasť platieb v eurách, cieľom ktorej je vytvorenie jednotného vnútorného trhu pre oblasť platobného styku v eurách.

SIPS – medzibankový platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska.

STEP2 – celoeurópsky automatizovaný clearingový systém prevádzkovaný spoločnosťou Euro Banking Association Clearing, určený na spracovanie cezhraničných platieb v eurách.

TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer) – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase. Je to systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v eurách. Ide o decentralizovaný systém, ktorý tvorí 15 národných systémov RTGS, platobný mechanizmus ECB a mechanizmus prepojenia.

TARGET2 – nová generácia systému TARGET, v ktorej sa súčasná decentralizovaná technická štruktúra nahradí jednotnou zdieľanou platformou.

Voľné poskytovanie cezhraničných služieb – výkon bankových činností zahraničných subjektov z Európskeho hospodárskeho priestoru (zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí) bez fyzickej prítomnosti na území Slovenskej republiky.

Výnosová krivka – grafické znázornenie vzťahu medzi úrokovou mierou/výnosom a lehotou splatnosti aktíva s rovnakým úverovým rizikom, ale s odlišnými splatnosťami v konkrétnom čase. Sklon výnosovej krivky možno vyjadriť vo forme rozdielu medzi úrokovými mierami dvoch vybraných splatností.

Základná úroková sadzba NBS – limitná úroková sadzba na štandardné sterilizačné repo tendre NBS – hlavné menovopolitické operácie NBS. Základnú úrokovú sadzbu vyhlasuje NBS od 1. januára 2003; ak sa v starších všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „diskontná úroková sadzba Národnej banky Slovenska“, alebo „diskontná úroková sadzba Štátnej banky česko-slovenskej“, rozumie sa tým základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska.

Zamestnanecké požitky – mzdy a náhrady miezd, odmeny, pripoistenia, odstupné, odchodné a ostatné nepeňažné požitky, napr. zdravotná starostlivosť.

Záloh (kolaterál) – nástroj, ktorý zabezpečuje poskytnutý úver. V prípade zlyhania dlžníka sa môže toto aktívum predať a výnos použiť na vyrovanie úveru.

